

ȘTEFAN MANASIA

Amazon

szomorú, de igaz történet Csillának

1

aztán a kutya szűkölni kezdett. úgy nézett a pórázra, mint valami elnyúhatetlen, precíz szondára, ami addig fog kutakodni a vénáiban, míg rá nem talál a lélekre

a kutya-lélek végül beadta a kulcsot

mintha sejtette volna is a halál módját azon a sivár reggelen, mikor manasia aggódva araszolt át az iszapban, amelyen mint holmi uszály, ott ringatózott a Vasutasok Klubja

ha író akarsz lenni, gondolta manasia, keménycsontúnak kell lenned, de ha élni akarsz, akkor a lelked csontjai legyenek erősek, mint a futballistáké vagy a marháké. a Klub egyre közeledett. sárgalevelű, büzlő hársfa volt a Klub

a szeméthalmok közt elmaradozott a mocsár. mint egy falánk amazon, összekuszálta a híd pilléereit, és éberen figyelt

a híd egyik végén horgonyzott a Vasutasok Klubja, a másikon manasia töprengett a metsző, történelmi fényben: *ha író akarsz lenni, passzold félre a hidat, kerülj el a bódító hársfát, kerülj el a gazdáját pórázban rángató kutyát, és mindezeket felül, mikor belépsz a kapun, légy elragadó!*

durva, becsületes kezeivel egy paraszt úgy markolásztta a pórázt, mint egy horgonykötelet, talán hogy szorgalmáról biztosítson valakit a hídon, és manasia, fölriadva töprengéséből, megörült:

fölríadt töprengéséből, és megörült. átvágott a pillérek közt koszos szalagként tekergető, nyöszörgő mocsáron

manasia a híd fémvázának repedéseit kerülgetve lépegetett előre, s fejét enyhén félre fordítva kérdezte: *uram, miben lehetek szolgálatára?*

2

a napok tovatűnnek, s a látomás ajatollahja is egyre távolodik mitőlünk. tovatűnnek a napok. a napok, mint holmi fölösleges és unalmas diáklányok

tovatűnnek a napok, és velük együtt a látomás ajatollahja s a hamvas, nagyzó kamaszkor szentsége is, hogy már azt kérdezem, nem lenne-e jobb

ha markunkba szódát töltenénk, s lenyelve a fehér, jótékony port imát mormolnánk a magunk módján, a nagy bűnösökhöz hasonlóan, akik tudják, hogy nincs vesztenivalójuk, hogy annál, amiben ők fetrengenek, csak jobb következhet

s ha elvétjük az adagot – nemtörődomség vagy vagánykodás miatt – újakezdhetjük az egészet, markunkba szódát töltünk, imát mormolunk a magunk módján

egy olyan nagy és tiszta Istenhez, hogy olyan ma még nincs is

tovatűnnek a napok, és gyomrom lepke-szomorúságon kérődzik

korareggel megérkezik a kommunikáció ajatollahja, s poharamat teletölti szódával: *véremmel fizetek neki a késlekedésért*

3

egy idő után manasia megismételte a kérdést, mintha kígyót bűvölne: *uram, miben lehetek szolgálatára?*

abban a pillanatban, mikor a kutya lelke beadta a kulcsot, mikor a nyugodt, ravasz paraszt, mint szentáldozás után, beismerte, hogy nehezen boldogul, de egyedül is boldogul, *így köll ennek lenni*

ráhurkolta a pórázt a kutya fehér nyakára, majd meg-rántotta azt, hogy elég erős-e. aztán a póráz másik végét a huncut apóka huncut módon egy hátizsákhoz kötözte

manasiának eszébe jutott camus *Közönyéből* egy részlet, és mindenbe belenyugodott. úgy döntött, hogy a kerekdombi parasztoknak joguk van oda kötni a koszos kutyájukat, ahová akarják

(ez még akkor volt, mikor a látomás ajatollahjának helyét nem orozta el băsescu kapitány, a hajók és tömbházak még ott ringatóztak kábultan a rakodópartok mentén, és ezres kutyafalkák lustálkodtak a grundokon egymásba gabalyodva)

a paraszt kígyóként sziszegett. a kutya szűkölni kezdett. manasia átkelt a hídon, követte a Klubból kiszivárgó illatot, mint pilóta a leszállópálya fényjeleit

a Klub ott horgonyzott az iszapban, mint egy anyahájó, csillogott a sivár reggeli fényben, furcsa, bódító meleget sugározva az újonnan érkezőre, hogy az megtalálja a he-

lyes utat a neonként foszforeszkáló svábbogarpeték, a hamarosan kihajózó vasutasok narancsszínű köpenyei között

manasia akkor még nem döntötte el, hogy belépjen-e a kapun vagy sem. tudós, einsteini pofát erőltetett magára, hogy félelmet, megbecsülést, gyöngédséget ébresszen – nincs az a portás a világon, aki ezek után ki ne nyitná előtte a kaput: *igenis, uram, igenis!*

4

mikor az első vasutas kilépett a bűdöszokni-szagú levegőre, úgy üdvözölve manasiát, mint régi ismerősét, majd nem lévén több mondanivalója – elhallgatott, mert köszönése napfényre hívott egy világot, amely most ott gravitált mellette

nem tévesztve szem elől ezt a világot, manasia elnézett a vasutas mellett, majd mély átéléssel köszönt ő is, míg a kerek, szivárványszínű szappanbuborék-világ szét nem pattant

és csámcsogás és csontvázörgés hangjai töltötték meg a levegőt, mikor manasia és az első vasutas tekintete találkozott, mint a kígyónyelvek

a paraszt közelebb óvakodott a párbajozókhoz

mögöttük a mocsár halkán fortyogott

egy láthatatlan kéz csábította víz alá a kutyát. a kutya elnyűszította neki bánatát a szeméthalmok és páfrányok közt forgolódva. hullámokban ömlött a sár. a sörös- és Coca Cola-hordók úgy csillogtak, mint megannyi fre-gatt, a halál képét vetítve a sáros áradatra

a kutya még mindig forgott, nyakát a víz fölé emelve, mikor a paraszt sziszegve otthagya a párbajozókat

egy aprócska, tehetetlen isten szívta az életet kávé-színű pupillájából, de a vak kutya, nyűszítve bár, de még mindig úszott

a boldog, istenült mocsáron enyhén fodrozott a hullám, a szorítás is lazult, mintha el akarta volna engedni, halk „szia!”-t suttogva neki, ahogy csecsemőknek és ölbeknek szokás búcsúzóul „szia!”-t mondani

5

egy fehér kutya az emlékezet piszkosszürke szövétébe burkolva, amint kóbor kutyaként bolyong a lélek útvesztőiben. megáll, vazel & szarik

egy fehér kutya az emlékezet piszkosszürke szövétébe burkolva, amint kóbor kutyaként bolyong a lélek útvesztőiben. egy pillangószemű mártirkutya, amint egy gerinctelen, szentségeitől megfosztott test állkapcsai tartják fogva

egy fehér kutya az emlékezet szövétébe burkolva átvág éjszaka a kerteden, boldogan nyalja meg a kezedet. nem gyógyír-e ez a lelkednek? a te kőpiramis-lelkednek?

egy fehér kutya az emlékezet szövétébe burkolva a piacon felejtett rothadt virágok közt szaglászik. úgy lép a kispárnára, mintha az alvó kislány arcát simogatná. de a kislány nem alszik, látja őt, magához hívja, betakarja esőköpenyével. magával viszi egy telefonfülkébe

s a dühös amazon szeme láttára a füle az égbe emelkedik, végig a kivilágított Tejútton

boldogan emlegetik azóta is a kutya mítoszát. a fehér kutyáét

Lövetei Lázár László fordításai

CLAUDIU GROZA (1972, Kolozsvár) esszéíró, kritikus, színházi szakember, a Tribuna, az Apostrof és a ManInFest folyóiratok szerkesztője. Első, a *Computerul cu bibliografi* (Számítógép életrajzokkal) című esszé- és kritikakötete 2004-ben jelent meg. Ugyanebben az évben kulturális újságírói munkásságáért a Freedom House Alapítvány díját kapta.

ȘTEFAN MANASIA (1977, Pitești) költő, kritikus, a Tribuna szerkesztője. 2003-ban megjelent első, *Amazon și alte poeme* (Amazon és más költemények) című kötetét a „Mihai Eminescu” Nemzeti Költészeti Díjra javasolták, és elnyerte a Kolozsvári Írók Egyesületének Díját. Az Echinoc, a Tiuk!, a Vatra, a Familia és a Ziua literară című folyóiratok munkatársa.

MIHAI GOȚIU (1973, Ilia-Marosillye, Hunyad megye) költő, író, eddig megjelent kötetei: *Povestea unui poem discursiv* (Egy szakadozott költemény meséje, versek, 2001), *Senzationala evadare a lui Mihai Goțiu povestita chiar de el* (Mihai Goțiu szenzációs szökése, saját előadásában, regény, 2002).

COSMIN PERTA (1982, Vișeu de Sus-Felsővisó, Máramaros-megye), a kolozsvári Babeș-Bolyai Tudományegyetem bölcész hallgatója.

2002-ben jelent meg *Zorovavel* című verseskötete. Verseivel, irodalomkritikáival, esszéivel rendszeresen jelen van a Familia, Poesis, Tribuna, Echinoc és a Convorbiri literare hasábjain.

RADU TUCULESCU (1949, Marosvásárhely), író, első, *Portocale și cascadori* (Narancsok és kaszkadőrök) című kispróza-kötete 1978-ban jelent meg. További kötetei: *Gradina suspendata* (Függőkert, 1982), *Vanzatorul de aripi* (A szárnyárus, regény, 1982), *Ora pajan-jenului* (A pók órája, regény, 1984), *Cuptorul cu microunde* (Mikrohullámú sütő, kispróza, 1995) stb.

MATEI VIȘNIEC (1956, Radauț, Suceava megye) nemzedéke egyik legjelentősebb költője, történelem-filozófia szakon végzett. Még 1989 előtt Párizsba távozott. Dramaturgiai munkája és színházi sikerei tették ismertté. Ezek a versek a három kötetéből összeállított válogatásból valók.

ION MUREȘAN (1955, Vultureni-Borsújfalú, Kolozs megye) költő, a nyolcvanas években indult nemzedék meghatározó egyénisége. A kolozsvári Babeș-Bolyai Tudományegyetem történelem-filozófia szakán szerzett diplomát. Első verseskötete 1981-ben jelent meg *Cartea de iarna* (Téli könyv) címmel.